

Lidia Derfert-Wolf

Stowarzyszenie EBIB

lidia.derfert-wolf@ebib.pl

Beata Starosta

Biblioteka Politechniki Wrocławskiej

Stowarzyszenie EBIB

beata.starosta@pwr.edu.pl

Finansowanie bibliotek i oszczędności – felieton

O finansach w bibliotekach mówi się przeważnie w kategoriach wydatków przewyższających potrzeby lub możliwości, niskich wynagrodzeń, rosnących kosztów utrzymania infrastruktury itp. Dyskutuje się też o tym, skąd czerpać dodatkowe środki finansowe, jak sobie radzić z pisaniem wniosków o granty i jak realizować projekty. Tematyka finansów bibliotecznych gościła na łamach „Biuletynu EBIB” dosyć dawno ([Finanse w bibliotece](#)¹, 2009; [Finanse w kulturze](#), 2011; [Programy i granty dla bibliotek – nowa perspektywa](#), 2011). Stąd decyzja o ponownym podjęciu tematu. Ponieważ zapadła ona w czasie pogłębiającego się kryzysu gospodarczego i w okresie szalejącej inflacji, wydawałoby się, że bibliotekarze zechcą podzielić się przede wszystkim doświadczeniami wynikającymi z „zaciskania pasa”. Tak się nie stało – być może za wcześnie na refleksje w tym zakresie. Wpłynęły natomiast teksty wskazujące na źródła pozyskiwania dodatkowych środków finansowych, jak również na sposoby dokonywania istotnych oszczędności, co doskonale wpisuje się w nurt dyskusji na temat, jak przetrwać kryzys i jak uchronić użytkowników przed jego skutkami.

Tekstem, który będzie istotnym wsparciem dla bibliotek publicznych poszukujących dodatkowych środków na rozwój działalności jest artykuł Anny Małczuk-Wakulińskiej, która przedstawia różnorodne możliwości aplikowania o dotacje. Autorka nazywa biblioteki publiczne „szczęściarzami”, gdyż tych możliwości jest naprawdę wiele. Zachęca do podejmowania tego typu starań, przedstawiając dane liczbowe ich pozytywnych rezultatów.

Artykuł Anny Kamińskiej jest obszernym przeglądem literatury światowej dotyczącej zrównoważonego rozwoju w obszarze bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Autorka przedstawia zagadnienie w podziale na kategorie: informacja i komunikacja, budynki i otoczenie, zbiory i zasoby, edukacja i nauka, kultura i dziedzictwo, promocja i marketing, kultura organizacyjna, przy czym dla każdej z nich wskazywane są działania mogące prowadzić do poprawienia efektywności finansowej bibliotek.

W kolejnym tekście Dawid Kościewicz i Sandra Szczepanowska wykorzystując dane z projektu AFBN, analizują zagadnienie finansowania bibliotek w nawiązaniu do finansowania dziesięciu uczelni badawczych – laureatów konkursu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Artykuł jest też okazją do przybliżenia samego projektu AFBN i zachętą do współtworzenia i wykorzystywania tej bogatej bazy informacji o polskich bibliotekach naukowych.

¹ Wszystkie odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dn. 8.05.2023 r.

W numerze zamieszczamy również wywiad z Tomaszem Piestrzyńskim, dyrektorem Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, którego pytałyśmy o „tajniki” zarządzania biblioteką, o trudności, wyzwania i sukcesy w codziennej pracy. Rozmowa dotyczyła również tematu wiodącego, czyli finansowania biblioteki.

W sprawozdaniach znajdziemy relacje z dwóch zeszłorocznych wydarzeń. Jednym z nich, zaprezentowanym przez Edytę Krużyńską było toruńskie seminarium dedykowane pamięci Bożeny Bednarek-Michalskiej, zmarłej w 2020 r. współzałożycielce niniejszego czasopisma. Spotkanie dotyczyło tematów związanych blisko z działalnością bohaterki seminarium takich jak biblioteki cyfrowe, otwarta nauka i otwarty dostęp. Drugie wydarzenie, omówione przez Klaudię Wydrę i Paulinę Krakowską, to studencko-doktorancka konferencja oscylująca wokół tematów wykluczenia społecznego, jego konsekwencji i sposobów zapobiegania zjawisku.

Zachęcamy do lektury!